

Repülő-szemész symposium

Budapest, 1961. szeptember 13—16-ig

1961. szeptember 13-tól 16-ig Budapesten zajlott le a szocialista országok repülő szemészeinek első symposiuma.

Az értekezleten 8 ország képviseltette magát: Bulgária, Csehszlovákia, Kína, Lengyelország, NDK, Románia, a Szovjetunió és Magyarország. Az ünnepélyes megnyitón megjelentek az Országos Légvédelmi Parancsnokság, a katonaegészségügy, a Katonai Tudományos Tanács képviselői és a katonai repülőorvosok, csaknem teljes számban.

Szilágyi László vörgy., az Országos Légvédelem parancsnoka megnyitójában sikeres munkát kívánt és kifejezte reményét, hogy a megbeszélés eredménye a repülő-szemészet további fejlődésével még jobban elősegíti a biztonságos repülést, a hajózók megfelelő kiválogatása révén.

Dr. Farádi László o. vörgy., eü. csoportfőnök üdvözölte a résztvevőket és rámutatott a várható eredmények általános honvédorvosi hasznára. Visszatekintett a repülőorvostannak a Magyar Néphadseregen belüli fejlődésére, megemlékezett *†* dr. Galla Emil o. ezredesről, a kiváló szemészről, akinek tanítványai alkotják a repülőorvosi gárdát. Véleménye szerint ez a symposium egy további lépést jelent az eddigi katonaeorvosi konferenciákhoz képest, amennyiben nem általános kérdéseket vitat meg, hanem szűkebb terület problémáit elemzi majd alaposan. Ebből minden bizonnyal a repüléssel nem foglalkozó szemészeink is profitálni fognak.

Dr. Echter Tibor o. alez., az OLP eü. szolg. főnökének előadása vezette be a symposium érdemi munkáját, melynek két fő témája volt:

1. Alkalmassági problémák.
2. Vizsgálati módszerek.

Különösen élénk és érdekes vita folyt a színérzés, a fénytörés, a kétszemes látás és a rejtett kancsalság kérdéséről.

Petrov alezredes, a szovjet delegáció vezetője például rámutatott arra, hogy a színlátásvizsgálat terén nem az anomália fokának megállapítására kell törekedni, hanem a színmegkülönböztető élesség fokát kell megállapítani. Ezt eddig a Rautián-féle anomaloscóppal végezték, újabban a Mayer-féle, könnyen kezelhető táblákkal végzik a sorozatvizsgálatokat.

Cvrcsek őrnagy beszámolt a csehszlovák hajózó állományon végzett színérzés-vizsgálatokról, amelyeket szintén a Rautián-féle anomaloscóppal végeztek, azonban vizsgálata nem terjedt ki a színmegkülönböztető élesség meghatározására. *Aczél főorvos*, t. o. alez., a telítettségi küszöbérték megállapítására készített műszerét mutatta be, mellyel a sorozatvizsgálatok alapján a színteljesítőképességre akart választ kapni. Ezenkívül beszámolt a különböző táblákkal végzett vizsgálatok eredményeiről is.

A látásélességgel kapcsolatos vita főleg a jelöltek és a növendékek alkalmasságának megszabott értékei iránt volt sokrétű. A kérdést a fénytörés problémájával együtt vitatták meg és heves vita után sem alakult ki egyöntetű vélemény. *Dimitrova alez.*, bolgár delegátus, a túllátás terén szabott az átlagnál merevebb határt, amit nagyon érdekes előadásával alapozott meg. A lengyel delegáció szintén eléggé konzervatív álláspontot foglalt el ezen a téren. *Pol ezds.*, a symposium kor- és rangidős tagja, emellett igen érdekes kérdést vetett fel: vajon változtat-e a hajózók alkalmassági kritériumain az új repülési technika. Bár a kérdést kimerítően megvitatta, kategórikus választ adni ezzel kapcsolatban nem tudott.

A látásélesség vizsgálatával kapcsolatban *Dimitrova alezredes* bemutatta maga szerkesztette készülékét és a magyar delegáció is ismertette a disszimuláció leleplezésére szolgáló forgatható látásvizsgáló táblát, melyet *Gazdag örgy.* szerkesztett.

A sötétadaptáció vizsgálatát a Szovjetunióban *Szemikopnij alezredes* igen szellemes és könnyen kezelhető eszközével végzik. A symposium résztvevői érdeklődéssel tanulmányozták a bemutatott készüléket és kifejezték óhajukat, hogy minél előbb szeretnének hozzájutni. A sötétadaptáció és vesztibuláris túlérzékenység kapcsolatáról tartott érdekes előadást a bolgár delegátus.

A kétszemes látás és a rejtett kancsalság terén *Petrov alezredes* érdekes vizsgálati eredményeiről számolt be, melyeket a Baranovszkij-féle mélységlátás vizsgáló eszközzel nyertek és az volt a megállapításuk, hogy 2 foknál nagyobb heterophoria esetén jobb mélységlátási eredmények mutatkoznak. A mélységlátás és az alkalmazkodás kapcsolatára igyekezett fényt deríteni az a vizsgálat sorozat, melyről *Gazdag örgy.* számolt be. A román delegáció (*Ştefan örgy.*, *Olteanu örgy.* és *Popescu főorvos*)

proximeter elnevezésű műszerükkel vizsgálta a magassági repülés kapcsán fellépő alkalmazkodási és fénytörési változásokat. Meglepő módon igen magas rövidlátásos értékeket nyertek, megfelelő átmeneti látásélességcsökkenéssel. Ezt bizonyos szemfenéki vérkeringési elváltozásokkal is igyekeztek alátámasztani. A delegátusok többségének azonban az volt a véleménye, hogy ezek az eredmények nem meggyőzőek és talán a készülék hibájából fakadnak.

A német delegáció — *Lehwess-Litzmann* főorvos asszony és *Lasch* szds. — összefoglaló referátumot adtak az NDK-ban végzett repülő-szemészeti vizsgáló módszerekről és ennek alapján igen hasznos, sokrétű és számos hozzászólással vettek részt a vitában.

A kínai elvtársak: *Csen-Gyin-ji* alez. és *Dzsán-Zsun-uzuny* fhdgy. mint megfigyelők vettek részt a symposiumon, bár a széleskörű viták kapcsán végül ők is hozzászóltak egyes kérdésekhez, elmondták eddigi tapasztalataikat.

A vita befejeztével 2 munkabizottság alakult a résztvevőkből, határozatszerkesztés céljából. Számos javaslatot tettek a jelenleg érvényben levő határozvány módosítására. Kiemelték azokat a vizsgáló eljárásokat és eszközöket, amelyeknek általános bevezetése indokolt valamennyi repülőorvosi bizottságnál. Lerögzítették, hogy az elkövetkező időszak tudományos feladata az egyszerű látásfunkciók tanulmányozásáról áttérni a látószerv bonyolult tevékenységének a meghatározásához. Ezért a symposium olyan tudományos tevékenységet javasol, melynek célja a dinamikus látásélesség, a térbeli megkülönböztetés és a színmegkülönböztető élesség vizsgálati módszerének kidolgozása.

A symposium munkájában részt vett magyar delegátusok előadásait lapunk más helyén közöljük.

Echter Tibor dr. orvosalezredes